

Kapitalisering af erstatningen

I udvalgets tidligere betænkninger er det foreslået, at erstatningen kan fastsættes enten til et kapitalbeløb eller til en renteydelse eller til en kombination af disse to former for erstatning. Erstatning efter arbejdsskadeforsikringsloven udbetales ved større erhvervsevnetab som løbende ydelser og ellers som kapitalbeløb.

Udvalget har nu påny overvejet spørgsmålet og er kommet til det resultat, at erstatningen altid bør fastsættes som en kapitalerstatning. Dette begrundes med, at renteerstatning for at være mere end eller lige så hensigtsmæssig som kapitalerstatning bør være værdisikkert. Dette vil imidlertid kræve komplicerede reguleringsbestemmelser. Hertil kommer stor usikkerhed for skadevolderen.

Efter udvalgets lovforslag er der derfor ikke mulighed for renteerstatning, og erstatningen skal således udelukkende ydes som kapitalerstatning.

Spørgsmålet er herefter, hvorledes det årlige indtægtstab ved personskade og tab af forsørger skal kapitaliseres. Udvalget har fundet det mest hensigtsmæssigt, at den årlige indtægt skal kapitaliseres efter regler fastsat af justitsministeren. Grundlaget for kapitaliseringsreglerne skal dels være de dødelighedstavler, der anvendes af statsanstalten for livsforsikring, dels markedsrenten (obligationsrenten).

De kapitaliseringsregler, som udvalget foreslår, vil med det nuværende renteniveau (ca. 15 pct.) f.eks. medføre, at erstatningen for en yngre skadelidte med et årligt indtægtstab på 175.000 kr. vil udgøre ca. 1.175.000 kr.

Begrænsning af erstatningen

Udvalgets flertal har drøftet, om der skal fastsættes begrænsninger i grundlaget for erstatningsberegningen, således at der ikke tages hensyn til et årligt indtægtstab over en vis størrelse samt ses bort fra værdien af en årlig forsørgelse over en vis størrelse.

Udgangspunktet i den private erstatningsret bør efter flertallets opfattelse være, at der skal ydes fuld erstatning. Flertallet finder således ikke, at der bør indføres et såkaldt »borgerligt jævnmål«. Flertallet finder på den anden side, at skadelidte med en ekstraordinær høj indtægt i tilfælde af skade selv må bære risikoen for den højeste del af indtægten, f.eks. ved at tegne de fornødne forsikringer. Udvalget har derfor ment, at skadelidte med et indtægtstab, der overstiger 500.000 kr. (efter fradrag af pensionsydelse etc.) selv må bære risikoen for det overskydende beløb.

5 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

Standarderstatning

Mindretallet gør i betænkningen gældende, at en individuel erstatningsfastsættelse vil give anledning til betydelige praktiske og retstekniske problemer og bevirke, at erstatningsspørgsmålet vil trække i langdrag. Mindretallet anfører samtidig som sit synspunkt, at en individuel erstatning ikke vil medføre mere »retfærdige« erstatninger.

Udvalgets flertal er ikke enig heri. For så vidt angår de retstekniske problemer er flertallet af den opfattelse, at mindretallet overdriver betænkelighederne. Erfaringerne fra sikringsstyrelsen tyder desuden på, at et individuelt system lader sig praktisere. For flertallet er det endvidere afgørende, at der – i lighed med hvad der gælder inden for erstatningsretten i øvrigt – bør gives skadelidte mulighed for at få dækket sit fulde individuelle tab.

Flertallet er enig med mindretallet i, at det vil være uheldigt, om forslaget fører til, at erstatnings-sager kan trækkes i langdrag. Flertallet finder derfor, at der bør gives en skadelidte mulighed for at få en hurtigere og mere enkel afgørelse af erstatningsspørgsmålet.

På denne baggrund har flertallet fundet det hensigtsmæssigt som mellemløsning at foreslå indført adgang for skadelidte til at vælge en *standarderstatning*. For så vidt angår personskade skal erstatningen sættes i forhold til méngraden og således beregnes efter samme princip som méngodtgørelsen. Standarderstatningen skal ikke kombineres med fradragsregler, idet det særlige ved erstatningen netop er, at der ikke foretages en individuel erstatningsudmåling. Principperne for fastsættelse af standarderstatningen svarer til de principper, efter hvilke der efter gældende ret fastsættes erstatning. Størrelsen af erstatningerne foreslås imidlertid sat væsentligt op, og ved en méngrad på 100 pct. vil standarderstatningen for erhvervsevnetab efter flertallets forslag udgøre 800.000 kr., hvortil kommer en méngradgørelse på 200.000 kr., eller i særlige tilfælde 240.000 kr.

Af samme årsager har udvalgets flertal fundet det rimeligt at gennemføre en mulighed for standarderstatning også for så vidt angår tab af forsørger. Ved individuel erstatning for forsørgertab til ægtefælle og samlever er værdien af afdødes forsørgelse fastsat til 30 pct. af afdødes årsløn. Udvalget finder det på denne baggrund naturligt at fastsætte standarderstatningen for forsørgertab til 30 pct. af standarderstatningen for personskade ved en méngrad på 100 pct. Erstatningen udgør således 240.000 kr.